

CITY

• FREE PRESS

UNCOVERED

“ΑΝΟΧΥΡΑΤΗ ΠΟΛΗ” - Δεκαπενθήμερη εφημερίδα για τον αστικό χώρο / Πρώτη έκδοση: Τετάρτη 17. Δεκέμβριος 2009
Διεύθυνση: Δωδεκάνησος - Διευθυντής: Γεώργιος Γεωργιάδης / www.kyriakosgeorgiadis.blogspot.com

Συνέντευξη: Risk Hazekamp
η φωτογράφος του gender

Συμφώνου συμβίωσης ... συνέχεια
Κράξιμο II: Το πρώτο editorial
10%, το δυνατό ποσοστό

Διανομή
ΜΕΤΡΟ
& ΗΣΑΠ

Φωτογραφία, ταυτότητα, σεξουαλικότητα σε κίνηση
σε έναν ακίνητο κόσμο στερεοτύπων

Risk? ... Take it!

Συνέντευξη με την Risk Hazekamp, Βερολίνο-Παρίσι, Μάρτιος 2008
© By Maria Melani

Χόρις Μεταλά: Για σου Risk. Από την πρώτη μας συζήτηση στο Paris Photo το 2002, πώς θα περιέγραφες τις αλλαγές στη δουλειά σου;

Risk Χέιζκαμπ: Η αναζήτηση μου δεν άλλαξε τόσο πολύ, το κεντρικό μου θέμα παραμένει το ίδιο, το gender (ο.γ.ο. το κοινωνικό φύλο). Προσπαθώ να παρακολουθώ τις εξελίξεις σε αυτό το θέμα σε θεωρητικό επίπεδο.

Με ικανοποιούν οι νέες δουλειές στην Ισπανία και Γερμανία, μια και παρακολουθώ αυτές τις χώρες περισσότερο από άλλες.

Αυτό που άλλαξε είναι η έκφραση και η συμμετοχή μου σε προσωπικό επίπεδο σε αυτό που θα ανυψώσω το κίνημα gender, ελπίζοντας αυτός να είναι ένας αποδοκτικός ορισμός.

ΧΜ: Η δουλειά σου εξελίχθηκε σταδιακά και πέρασε από ένα πρώτο στάδιο φωτογραφιών που είναι αισθητικά πιο εύκολα αποδεκτές από ένα γενικό κοινό και έχουν πιο αφηρημένες αναφορές στην τέχνη και την κοιλτούρα γενικότερα και ειδικότερα στο στερεότυπο των φύλων στον κινηματογράφο. Μετά ακολουθήσει ένα δεύτερο στάδιο, που θα τοποθετήσω περίπου στο 2004, με την σειρά "dress code" (ο.γ.ο. κωδικός ενδυμασίας). Το στάδιο αυτό είναι πιο προσωπικό, θέτει το θέμα της ταυτότητας σεξουαλικής και κοινωνικής και αναφέρεται σε προσωπικές επιλογές στην ίδια σου την ζωή. Επίσης το κοινό στο οποίο απευθύνεται είναι, κατά συνέπεια, πιο μικρό και ιδιαίτερο. Αισθητικά οι φωτογραφίες αυτές είναι λιγότερο αποδεκτές και πιο σύνθετες, πιο προκλητικές. Αυτές οι δεύτερες φωτογραφίες ήταν πιο επίμονο να γίνουν και να παρουσιαστούν ή το αντίθετο;

ΡΧ: Ήταν πολύ σημαντικά για μένα να συγκεκριμένα στο περιεχόμενο της δουλειάς μου. Δεν μπορούσα πια να απευθύνω τους ελλείψεις που πολλοί από το κοινό και τους κριτικούς έκαναν για να αποφευχθούν να αντιμετωπίσουν με το πραγματικό αντικείμενο της αναζήτησής μου.

Πάντα δουλεύω πάνω στο gender. Ήθελα αυτό να γίνει πιο ξεκάθαρο και να μην ακόμα συνεχώς ότι δήθεν η δουλειά μου αναφέρεται σε άλλα θέματα, όπως π.χ. την ανθρώπινη φιγούρα στο τοπίο. Έπρεπε η δουλειά μου να σταματήσει να είναι αφηρημένη και να περάσει τόσο θέματα και αναφορές που να την κάνουν οδυνηρή στο κεντρικό της θέμα. Όπως ξέρετε, δεν χρησιμοποιώ το κομμοίτερο, ακόμα δουλεύω με αφηρητικά.

Πριν την σειρά «liberté pour tous», δηλ. ελευθερία για όλους, δεν χρησιμοποιούσα καν make-up, αλλά εκεί άρχισα να χρησιμοποιώ τρέξες στη πρόσωπο. Κόμω ενώ το styling: τα γίνω είναι το ίδιο μου το μαλλιά εκλεμμένα στο πρόσωπό

μου. Είναι πολύ σημαντικό για μένα. Πρόσφατα άρχισα να χρησιμοποιώ με τρέξες σε άλλα μέρη του προσώπου ή του σώματος. Η τρέξωση στο πρόσωπο γεννά πολλά και διαφορετικά συναισθήματα και ήθελα να παίξω με αυτό. Στην πρόσφατη μου δουλειά άλλοι επίσης άρχισαν με τον οποίο φωτογραφίζω. Νομίζω ότι όλοι έχουμε ένα προσωπικό γραφικό χαρακτήρα, όχι μόνο στο γράμμα αλλά και στις εκδόσεις που δημιουργούμε. Οι δικές μου εκδόσεις φαίνονται αμέσως κομμάτι και φάσμα.

Θέλησα λοιπόν να αλλάξει στυλ και να κόμω με δουλειά που να μοιάζει περισσότερο με ντοκιμαντέρ: έχει μια ιδέα και γίνεται οριστική φωτογραφία. Όχι πιο απλές πρέρεις για μια φωτογραφία.

Σίγουρα η καινούργια μου δουλειά είναι πιο δύσκολη να πουληθεί. Νομίζω όμως ότι το κοινό, όπως και οι αγοραστές, πρέπει να κερμάζουν με τους δημιουργούς. Ο δημιουργός παράγει ένα έργο με χρόνο και κόπο. Έπειτα, όπως ξέρουμε, το κοινό το αναλαμβάνει. Παράλληλα ότι συχνά το κοινό χρειάζεται κι αυτό χρόνο για να κατανοήσει και να δει το έργο σε όλες του τις διαστάσεις.

Σε προσωπικό επίπεδο, που με αυτές η πρόσφατη μου δουλειά ήταν και είναι μια πολύ θετική εμπειρία για μένα, μια αποκατάσταση, μια θετική αναμέτρηση με τον πιο βαθύ μου εαυτό και ταυτόχρονα αποτελεί μια διανοητική πρόκληση.

Όταν αυτά που σκέπτεσαι και αυτά που κάνεις συναντούνται, τότε τόσο το σώμα όσο και το πνεύμα μπάνουν σε ευρήματα.

Διακοιργώντας την σειρά «liberté pour tous» συνειδητοποίησα ξανά πόσο ότι έπρεπε να φύγω από το πρόβλημα, ότι μόνοντος εκεί θα πήγαινε τον ηχηριστικό μου ήχο. Δεν είχα μια θέση που προστάτευε εμένα και την δουλειά μου εκεί, ούτε στην κοινωνία ούτε στην καλλιτεχνική ζωή. Αποφασίζω να κινηθώ. Έτσι αποφάσισα να μετακομίσω στο Βερολίνο! Εδώ το gender έχει μια θέση στην κοινωνία. Εδώ το gender είναι ένα σημαντικό θέμα και αυτό εννοεί την απειριμένη απόπειρα που είναι πολύ ενδιαφέροντες. Στο Βερολίνο, επιτέλους το θέμα είναι πως δουλεύει κανείς με το gender όχι γιατί...

ΧΜ: Τέλεια. Είναι χαρούμενη που αυτή η ιστορία βοήζει προς ένα θετικό τέλος. Σε ευχαριστώ για τον χρόνο που μου αφιέρωσες και για τις απαντήσεις σου. Σου εύχομαι οι νέες συνθέσεις να ευνοήσουν την Ελλάδα και θα ήθελα να σε προσκαλέσω στην Ελλάδα για να συναντηθεις το κοινό εκεί. Θα έρθεις;

ΡΧ: Σ' ευχαριστώ πολύ για τις ερωτήσεις σου και για την δυνατότητα που μου έδωσες να μιλήσω στα ελληνικά κοινό. Θα ερχόμουν στη Ελλάδα με μεγάλη μου χαρά. Λέπω μόνο η πρόσκληση...

Λίγα λόγια

Η Risk Hazekamp γεννήθηκε στη Χάγη το 1972. Σπούδασε στην ακαδημία Jan Van Eyck και έκανε μεταπτυχιακό στην καλόν τεχνών της Ολλανδίας στο θέμα «Σχέδιο και θεωρία». Αμέσως μετά ξεκίνησε εκθέσεις και καθώς το βασικό θέμα στις φωτογραφίες της είναι το φύλο, ένιωσε ότι η Ολλανδία δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και τις επικρατούσες τάσεις. Έτσι μετακόμισε στο Βερολίνο.

Διαβάζουμε από τις δημοσιεύσεις στην ιστοσελίδα της:

«Η Risk Hazekamp είναι μια καλλιτέχτρια από την Χάγη που ασχολείται κυρίως με φωτογραφία και βίντεο. Η δουλειά της παντρεύεται με τη γλώσσα του Χόλιγουντ. Πολύ συχνά το έργο της διαχωρίζονται το θέμα του φύλου, σε κάποιες περιπτώσεις αρκετά φιλολογικά, καθώς οι εκδόσεις της «δύσης», οι κομμωτές και όλο το φορτίο που κομβολογούν αναφορικά με το φύλο και τον τρόπο που κατασκευάζεται το φύλο από τα μίντια είναι οι κυρίαρχες.

Στο έργο της που γίνεται χρήση της φιγούρας, του γυναικείου ρουχισμού και ενός τοπίου επίσης οικείου με στόχο την αποδιοργάνωση (ή μίση της επανοδιοργάνωση;) των ειδώλων ανδρισμού και θηλυότητας, η Risk δηλώνει μια αμφιβολία θηλυκότητα. Αναζητά την τελεία εικόνα της Μόλιμπαρ Λαβίς με ελαφριές πινελιές του θηλυκού James Dean; Ή μας ζητά να σκεφτούμε πως το Χόλιγουντ χαράσσει την εικόνα; Ίσως να μην είναι πάντα ενδιαφέρον να αναλύσεις βέβαια καθώς μέσα σε όλο αυτό υπάρχει μια δυναμική καλλιτεχνική δουλειά που περιμένει να την συλλοβίσει.

»Σε πιο πρόσφατες δουλειές της το θέμα του φύλου και της προσωπικής ταυτότητας εμφανίζεται ακόμα περισσότερο μέσα από γενειοφόρα ανδρόγυνα – καθώς άρχισε να χρησιμοποιεί και άλλα μοντέλα εκτός του κοινού της - δημοφιλή πορτρέτα, βίντεο και στιγμιότυπα από κινηματογραφικά έργα. Έχει ενδιαφέρον το πως ενώ η προηγούμενη δουλειά της είχε ως κεντρικό θέμα το Χόλιγουντ και την ομοιότητα της με τον Τζέιμς Ντιν, τον τελευταίο καιρό στα έργα της βλέπουμε την επιρροή του ευρωπαϊκού κινηματογράφου.»

www.riskhazekamp.nl

